

Exposició: Ignacio Pinazo en la Col·lecció de l'IVAM
IVAM, Centre Julio González
Inauguració: 4 d'octubre de 2007
Organitza: Institut Valencia d'Art Modern, IVAM
Comissari: Javier Pérez Rojas

L'IVAM posseïx la col·lecció pública més important d'obres de l'artista Ignacio Pinazo, el mestre més representatiu de la primera modernitat plàstica valenciana. Els seus fons es componen de cent pintures i més de sis-cents dibuixos. Gran part d'este conjunt és donació de la família Pinazo. L'exposició presenta una nova visió preparada per a la sala permanent que l'IVAM dedica a Pinazo. Consta d'una selecció de cinquanta-dos pintures i deu dibuixos ordenats temàticament i cronològicament que il·lustren l'evolució d'un dels artistes decisius del període de transició entre els segles XIX i XX. La mostra subratlla el particular salt en solitari de l'artista cap a un conjunt d'investigacions plàstiques que van anticipar molts dels pressupòsits de la pintura moderna espanyola.

L'últim terç del segle XIX dibuixa un dels capítols més brillants en la història de la pintura valenciana. Durant este període sorgix o es reafirma un grup de primeres figures que imprimix un nou caire a l'activitat artística i inicia el camí cap a la modernitat. En este context, la figura d'Ignacio Pinazo s'engegantix a mesura que aprofundim en la seua obra i la seua personalitat. Ignacio Pinazo Camarlench (1849-1916) és sense cap dubte un dels millors pintors europeus de la seua època. No obstant, a causa d'una sèrie de circumstàncies, l'atenció historiogràfica i la difusió que fins fa poc se li havia donat no es corresponien amb la magnitud i l'excel·lència de la seua obra. La seua pintura necessita en molts casos d'una certa educació, però atrapa l'espectador que sap perseverar, i a partir d'este moment adquirix un extraordinari interès a cada nova mirada. D'altra banda, Pinazo va ser un home de tarannà introvertit i meditatund, poc apropiat per a l'aventura i el viatge, de manera que el seu retir a Godella el va privar de la projecció internacional que Sorolla va conquistar molt prompte.

L'extensa i plural creació de Pinazo pot desorientar l'historiador que s'hi acoste amb una visió lineal de la pintura del segle XIX, ignorant les contradiccions i l'heterogeneïtat de l'art d'aquella centúria. En ocasions s'han traçat dos perfils artístics de Pinazo: un el descriu com un autor de pintura realista, més acadèmic i fins a cert punt complaent amb les exigències d'una clientela ancorada en uns gustos convencionals que podria sentir-se identificada amb

les seues pintures d'història i retrats; l'altre el presenta com un artista modern i avantguardista, autor d'una pintura més esbossada, basada en la primacia de la taca lliure i antiacadèmica, que és la que ens desvela el verdader artista i a través de la qual s'aproxima al gust contemporani. No obstant això, a pesar de l'atractiu que té hui este tipus de pintura, hem de vore estes realitats com a cares de la mateixa moneda, i difícilment es poden dissociar l'una de l'altra; les dos procedixen d'un mateix tronc, es desenrotllen en paral·lel i s'enriquixen mútuament de les seues experiències, encara que amb posterioritat l'artista, per la seua pròpia dinàmica vital i de caràcter, se senta més identificat amb la pràctica d'esta altra pintura esbossada en la qual triomfen definitivament les seues inquietuds al voltant del llenguatge pictòric; i esta última és la tendència dominant en els fons de la col·lecció de l'IVAM. Pinazo quasi sempre partix d'un assumpte, d'una experiència visual, d'un fet viscut o quotidià, però enfront de la resta dels seus coetanis valencians, sobretot dels de la seua generació, pot transcendir l'anècdota fins a situar-se en els límits d'una pintura pura que es recrea en la seua pròpia substància; pot inclús situar-se aparentment prop de l'abstracció, però no trenca mai el fil que establix una relació amb el món d'allò concret. La seua peculiaritat formal i narrativa es concatenen. Pinazo trenca amb la jerarquia de les arts relativitzant el valor dels formats i de les tècniques. La seua pintura és un *continuum* que transporta l'espectador per un univers ple de sensacions que són per a l'artista el camí del coneixement.

No es pot parlar de Pinazo com una personalitat escindida, sinó com un autor de realitats integrades. Un artista difícil d'enquadrar, que va cultivar tot tipus de gèneres en la pintura i que va lluitar per la seua independència des del seu retir en la localitat de Godella, on hui es troba sa Casa Museu. L'IVAM ha presentat fins a l'actualitat, comissariades per Javier Pérez Rojas, conc exposicions temàtiques dedicades a l'obra de Pinazo: *Ignacio Pinazo. Els inicis de la pintura moderna, Ignacio Pinazo. Història, estudis i impressions, Perifèries. Pinazo en la Col·lecció de l'IVAM, El paisatge marítim d'Ignacio Pinazo i Pinazo. El retrat infantil.*